

Den åttonde internationella olympiaden i lingvistik

Stockholm (Sverige), 19–24 juli 2010

Uppgift för lagtävlingen

Begrunda följande ord och deras förklaringar, tagna från en enspråkig mongolisk ordbok (*Mongol qelnij tovč tajlbar tol'*, Ulaanbaatar, 1966) och givna i latinsk transliterering:

1. **asaq:** nocoq, gal genel garaq
2. **bal:** zögijn cecgijn šüüseer bolovsruulaq čiqer amttaj ötgön züjl
3. **bor:** qar cagaan qojor qol'col'dson öngö
4. **büleen:** zöög, qaluun biš, qüjten biš
5. **cagaan:** jumny cas met öngö
6. **cas:** žiqüün cagt agaart usan talstuud bij bolž cav cajm ungaril širgüüdeer buuq agaaryn tundas
7. **čiqer:** tusgaj manžingas jalgaruulan avdag cagaan öngötej bögööd amlag težeelijn talst bodis
8. **davs:**
 - (1) gašunduu qurc amttaj talst bodis, qoolond amt oruulaqad qereglene
 - (2) ustörögč atom n' tömörlögijn atomaar soligdson qimijn bodis
9. **gal:** šataž bajгаа bodisoos garsan qaluun
10. **ideq:** am'tny jumnyg qool bolgon qeregleq
11. **kal'ci:** qimijn ünsen maqbod, qöngön cagaan tömörlög
12. **kilogramm:** qünd qöngönij qemžüür, neg mjangan grammtaj tencüü
13. **kofè:**
 - (1) kofèjn mod gedeg qaluun orny modny böörönqij ür
 - (2) ene üreer čanasan und
14. **manan:** usny uur düürsen tungalag bus agaar
15. **mös:** qöldsön us
16. **nocoq:** asaq, šataq
17. **nojton:** quurajn esreg utga, ustaj
18. **nüürs:** mod šataqad bij boloq šataq qatuu züjl
19. **ötgön:** šingenij esreg utga
20. **šaraq:** ideenij züjljig gald tülž bolgoq
21. **šataq:** gal nocoq
22. **šingen:** ötgön gedgijn esreg utga

23. **süü:** am'tny qöqnöös garaq cagaan šaranguj öngötej šingen züjl
24. **talst:** tals büqij qatuu bodis
25. **tülš:** gald tüleqed zoriulž beltgesen tülee, argal, nüürs zereg jum
26. **und:** uuq jum, undaan
27. **us:** ustörögč qüčiltörögč qojoryn qimijn cever nijlel boloq öngögüj, tungalag, šingen züjl
28. **ustaj:** us büqij
29. **utaa:** jum šataqad garaq nüürsnij narijn širqeg büqij qööröq züjl
30. **uur:** šingen züjljin qalaqad garaq nojton qij
31. **uuq:** šingen jumyg balgaž zalgiq
32. **qaluun:** bodisyn qödölgöönij tusgaj negen qelber böggöd bodisyn öčüüqen quv' molèkul, atomyn qödlöqöd bij boloq ilč
33. **qar:** cagaany esreg, qöö, nüürsnij öngö
34. **qatuu:** zöölön gedgijn esreg utga
35. **qij:** gazryn agaar mandlyg bij bolgogč agaar bije, agaar bodis
36. **qojor:** neg deer negijg nemsen too
37. **qöldmöl:**
 - (1) qöldsön jum
 - (2) qöldöösön amlag idee
38. **qöngön:** qünd gedgijn esreg utga
39. **qöö:** jumand togtson utaa
40. **qool:** ideq težeelijn züjl
41. **qüjten:** qaluun gedegtej esergüüceldsen utga, jumny serüün žiqüünij n'
42. **qünd:** čanar qöngöngüj, žintej
43. **quuraj:** nojton gedgijn esreg utga
44. **žin:**
 - (1) qünd qöngönij qemžee; neg žin n' 16 lan böggöd 600 grammtaj tencene
 - (2) qünd qöngönij bagcaa

* * *

(a) Översätt till svenska:

čiqertej kofè, mjangan žin, neg kilogramm, ötgön manan, qaluun us, qojor utga, quuraj süü, qüjten us, süü uuq, süün qöldmöl, süütej kofè, undny us.

(b) Översätt så många mongoliska ord från texten som ni kan.

—*Boris Iomdin*

Svensk text: Erland Sommarskog.

Lycka till!